

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи

Кафедра педагогіки та методики початкової освіти

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
РОЗВИТОК ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ЗРОСТАЮЧОЇ
ОСОБИСТОСТІ
вибіркова

Освітньо-професійна програма _____

Спеціальність _____

Галузь знань _____

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський) _____

_____ факультет педагогіки, психології та соціальної роботи _____

Мова навчання українська _____

Розробники: кандидат філологічних наук, доцент кафедри педагогіки та методики початкової освіти
Мафтин Л.В. _____

Профайл викладача

http://elemed.chnu.edu.ua/?team_manager=%d0%bc%d0%b0%d1%84%d1%82%d0%b8%d0%bd-%d0%bb%d0%b0%d1%80%d0%b8%d1%81%d0%b0-%d0%b2%d0%b0%d1%81%d0%b8%d0%bb%d1%96%d0%b2%d0%bd%d0%b0-copy

Контактний тел. 095 500 60 17

E-mail: l.maftyn@chnu.edu.ua

Консультації

Очні консультації в день проведення лекцій/семінарських занять (за попереднього домовленістю). Усі запитання можна надсилати на адресу електронної пошти, зазначеної у силабусі.

Он-лайн - консультації: понеділок 14.00-15.00

Чернівці-2023

1. Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни)

Навчальна дисципліна «Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості» є вибірковою дисципліною для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів.

Сучасні зміни, які відбуваються в суспільстві висувають нові вимоги до становлення людини як особистості, громадянина, фахівця, досягнення успіху в усіх сферах життя. Важливими стають уміння розуміти та керувати своїми емоціями, посилюється роль емоційного інтелекту.

В основу курсу «Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості» покладено сучасні дослідження проблеми емоційного інтелекту, спрямовані на формування знань у здобувачів вищої освіти на предмет розуміння природи емоційного інтелекту, його місця у життєдіяльності індивіда, знання індивідуально-психологічних та вікових особливостей розвитку EQ, володіння психолого-педагогічним інструментарієм його розвитку і застосування у професійній діяльності.

2. Мета: формування знань, умінь і навичок щодо емоційного інтелекту та його складових, ознайомлення з шляхами, формами, методами та умовами розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості.

Завдання:

- сформуванню уявлення студентів про феномен емоційного інтелекту та розкрити його взаємозв'язок із професійним середовищем;
- ознайомити із закономірностями, механізмами, структурними компонентами EQ та чинниками його розвитку;
- сформуванню у студентів досвід практичного застосування знань щодо розвитку емоційного інтелекту у повсякденному житті та в майбутній професійній діяльності.

3. Політика курсу. Студенти зобов'язані відвідувати заняття (очно або дистанційно) і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни. Якщо студенти через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) не можуть відвідувати певну кількість аудиторних занять, вони мають їх відпрацювати. Відпрацювання здійснюється у формі індивідуальної бесіди під час годин, відведених на консультування зі здобувачами вищої освіти. Під час роботи над письмовими роботами не допустимо порушення академічної доброчесності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої повинен:

знати: основні підходи до розуміння поняття емоційного інтелекту; моделі емоційного інтелекту; складові емоційного інтелекту; чинники, що впливають на розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості; основні принципи та механізми розвитку емоційного інтелекту.

уміти: розуміти зміст, структуру та особливості «емоційного інтелекту»; виокремлювати й аналізувати чинники, що обумовлюють розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості; знаходити та аналізувати інформаційні джерела щодо методів розвитку емоційного інтелекту, усвідомлення емоцій та здатності керування ними; володіти інструментарієм розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості.

6. Опис навчальної дисципліни

6.1. Загальна інформація

Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості												
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	2	3	3	90	2	15	-	15	-	60	-	залік
Заочна	2	3	3	90	2	8	-	-	-	82	-	залік

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі						
		л.	пр	сем.	інд	с.р.		л.	пр	лб	Ін д	с.р.		
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13			
Змістовий модуль 1														
Теоретичні засади розвитку емоційного інтелекту особистості														
Тема 1. Вступ до курсу. Емоційний інтелект як предмет наукових досліджень	22	2	н/п	2	-	20	22	2	-	-	-	20		
Тема 2. Структурні компоненти емоційного інтелекту	20	4	н/п	4	-	12	22	2	-	-	-	20		
Разом за змістовим модулем 1	42	6	н/п	6	-	32	44	4	-	-	-	40		
Змістовий модуль 2														
Практичні аспекти розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості														
Тема1. Діагностика емоційного інтелекту як одна із умов його розвитку	22	4	н/п	4	-	14	22	2	-	-	-	20		
Тема 2. Стратегії успішного розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості	24	5	н/п	5	-	14	24	2	-	-	-	22		
Разом за змістовим модулем 2	46	9	н/п	9	-	28	46	4	н/п	н/п	-	42		
Усього годин	90	15	н/п	15	-	60	90	8	н/п	н/п	-	82		

6.3. Теоретичний зміст програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади розвитку емоційного інтелекту
особистості

Тема. Вступ до курсу. Емоційний інтелект як предмет наукових досліджень. Мета курсу, значення у системі професійної підготовки майбутнього спеціаліста. Сутнісні характеристики емоційного інтелекту. Розвиток уявлень про емоційний інтелект у зарубіжній та вітчизняній науці. Теорії та моделі емоційного інтелекту. Емоційний інтелект як передумова розвитку успішної особистості.

Тема 2. Структурні компоненти емоційного інтелекту. Структура емоційного інтелекту. Функції емоційного інтелекту. Вікові особливості розвитку емоційного інтелекту.

Змістовий модуль 2. Практичні аспекти розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості

Тема. Діагностика емоційного інтелекту зростаючої особистості як одна із умов його розвитку. Діагностичний інструментарій рівня розвитку EQ. Проективні методики дослідження емоційного інтелекту. Новітні методики дослідження емоційного інтелекту.

Тема. Стратегії успішного розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості. Етапи розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості. Форми, методи й засоби забезпечення емоційності навчального процесу. Техніки, методи, вправи розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості.

7. Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	К-сть год.
	Змістовий модуль 1 Теоретичні засади розвитку емоційного інтелекту особистості	Д.ф.н.
1	Тема. Емоційний інтелект: феноменологія поняття. Емоційний інтелект як наукове поняття, його складові. Основні моделі емоційного інтелекту та їх характеристика. Значення емоційного інтелекту в житті людини.	2
2	Тема. Складові емоційного інтелекту. Структурні компоненти емоційного інтелекту та їх характеристика: емоційний, когнітивний, поведінковий. Інтелект і емоції. Стресозахисна та адаптивна функції емоційного інтелекту. Вікові особливості та чинники розвитку емоційного інтелекту.	4
	Разом	6
	Змістовий модуль 2 Практичні аспекти розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості	
1	Тема. Діагностичний інструментарій рівня розвитку EI. Методи дослідження емоційної сфери особистості. Методики визначення рівня емоційного інтелекту особистості та їх характеристика. Особливості використання методичних засобів діагностики емоційного інтелекту зростаючої особистості.	4

2	Тема. Стратегії розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості. Алгоритм ознайомлення із власними емоціями і почуттями Практика уважності: розвиток уміння розпізнавати емоції інших людей, розуміти почуття партнера по спілкуванню. Психолого-педагогічні прийоми, методи, технології цілеспрямованого формування складових емоційного інтелекту зростаючої особистості. Методичні рекомендації батькам, психологам, педагогам щодо розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості..	5
	Разом	5
	Усього	15

8. Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	К-сть годин	
		Д.ф.п.	З.ф.п.
	ЗМ. 1. Теоретичні засади розвитку емоційного інтелекту особистості		
1	Тема. Історія дослідження феномену емоційного інтелекту. Історичні передумови виникнення теорії емоційного інтелекту. Витоки уявлень про емоційний інтелект у філософських вченнях. Розвиток уявлень про емоційний інтелект у зарубіжній психології. Феномен емоційного інтелекту в працях вітчизняних дослідників.	20	20
2	Тема. Емоції та почуття: види, призначення. Емоційність як інтегральна властивість особистості. Розуміння емоцій іншої людини та управління власними емоціями. Характеристика комунікативних емоцій.	12	20
	Разом	32	40
	ЗМ.2. Практичні аспекти розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості		
1	Тема. Концептуальні засади Нової української школи щодо розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості. Сучасні підходи до оновлення змісту освіти та напрями їх реалізації для розвитку емоційного інтелекту. Програмове забезпечення розвитку емоційного інтелекту зростаючої особистості.	14	20
2	Тема. Методи та техніки зменшення тривожності. Страх як адаптаційний механізм. Раціональний та ірраціональний страх. Методи та техніки зменшення тривоги. Відчуття внутрішньої безпеки. Технологія розвитку сміливості.	14	22
	Усього:	28	42
	Разом:	60	82

9. Система контролю та критерії оцінювання навчальної діяльності студентів

Комплексний контроль знань студентів з курсу «*Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості*» здійснюється на основі результатів проведення поточного, модульного та підсумкового контролю знань (**залік**).

Форми поточного контролю:

Усне опитування: усна відповідь студента на одне із питань теми; доповнення; участь в обговоренні проблемних питань; виконання вправ; робота в групах, захист завдань самостійної роботи.

Письмове опитування: письмова відповідь студента на одне із питань теми, термінологічний диктант, тестування, творче завдання, виконання завдань практичного змісту, конспектування літератури, ведення термінологічного словника, виконання завдань пошукової роботи, модульні контрольні роботи; підсумкова залікова робота.

Форма підсумкового контролю: залік.

Засоби оцінювання: контрольні роботи; тести; презентації результатів виконаних завдань та самостійних досліджень.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- робота на семінарських заняттях; контрольні заміри(модульні й контрольні роботи): максимальна кількість за два модулі – 60 балів (30+30);
- підсумковий залік – 40 балів.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані за роботу на семінарських заняттях, проміжному модульному контролю. При цьому обов'язково враховуються активність студента під час заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання й т. ін.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
		(залік)
90 – 100	A	зараховано
80-89	B	
70-79	C	
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним курсом

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок з дисципліни «Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості» (залік)

Підсумкова оцінка за навчальну дисципліну виводиться з суми балів поточного контролю за модулями (30+30 = 60 балів) та модуля-контролю (залік) – (40 балів). Максимальна кількість балів при поточному контролі обов'язкових видів роботи становить 60 балів. Разом: 60+40=100 балів

«Зараховано/ A» (високий рівень навчальних досягнень) – студент глибоко і в повному обсязі засвоїв весь програмний матеріал, вичерпно, послідовно, грамотно і логічно висловлюється, вільно справляється з завданнями, правильно аргументує висновки, володіє різноманітними навичками і виявляє вміння самостійно узагальнювати та висловлювати матеріал, не допускає помилок.

«Зараховано/ B,C» (достатній рівень навчальних досягнень) - студент твердо знає програмний матеріал, грамотно і по суті висловлює його, не допускає неточностей у відповіді на запитання та володіє необхідними навичками при виконанні завдань.

«Зараховано/ Д,Е (середній рівень навчальних досягнень) - студент засвоїв тільки основний матеріал, але не знає окремих положень, допускає суттєві неточності порушує послідовність у викладенні програмного матеріалу, або вагається при виконанні завдань.

«Не зараховано»/ F, Fx (початковий рівень навчальних досягнень) – студент не знає більшої частини програмного матеріалу, допускає помилки, з великими труднощами виконує завдання.

Академічна доброчесність: практичні завдання та завдання самостійної роботи студент повинен виконувати самостійно. У разі виявлення порушення академічної доброчесності, завдання не зараховується.

**Критерії оцінювання знань студентів
з дисципліни «Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості»/ ЗФН
(залік в умовах дистанційного навчання)**

Загальна кількість балів - 100. З них:

- 20 балів за відвідування лекційних занять з елементами бесіди;
- 40 балів за виконання індивідуальних практичних завдань;
- 40 балів за усну відповідь у режимі он-лайн (або ж інший варіант - виконання тестових завдань).

10. Рекомендована література

1. Гоулман, Д. Емоційний інтелект (пер. з англ. С.–Л. Гумецької). Харків: Віват, 2018. 512 с.
2. Котик Т.М. Нова українська школа: теорія і практика формування емоційного інтелекту в учнів початкової школи: навчально-методичний посібник для вчителів початкової школи. Тернопіль, Астон, 2020. 192 с.
3. Мафтин, Лариса. Розвиток емоційного інтелекту зростаючої особистості засобами української етнопедагогіки. *Історико-краєзнавчі дослідження в умовах нової української школи*. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 16 листопада 2022 року. Чернівці: Букрек. С. 190-193.
4. Мафтин Л.В. Емоційний інтелект та його розвиток у майбутніх педагогів: зарубіжний та вітчизняний досвід. *Розвиток освітньої системи в умовах європейських трансформацій*: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Чернівці, 26-27 травня 2021 року / за наук. ред. д. пед. наук С.З. Романюк. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2021. С.220-222.
5. Носенко Е.Л. Емоційний інтелект як чинник досягнення життєвого успіху: монографія / Е.Л. Носенко, А.Г. Четверик-Бурчак. К.: Вид-во «Освіта України», 2016. 182 с.
6. Шпак М. М. Психологія розвитку емоційного інтелекту молодших школярів : монографія. Тернопіль : ТНПУ імені В. Гнатюка, 2016. 372 с.
7. Яцюк Марія. Емоційний інтелект особистості (на хвилі Нової української школи): Навчально-методичний посібник. Вінниця : Вид-во «Діло», 2019. 105 с

Інформаційні ресурси

1. <http://www.twirpx.com/file/763700/> - Інтернет бібліотека.
2. www.nbuv.gov.ua - Національна бібліотека України імені В.Вернадського.
3. www.nplu.kiev.ua - Національна парламентська бібліотека України
4. <http://pidruchniki.ws/> Бібліотека українських підручників
5. <http://westudents.com.ua/knigi/499-diferentsalna-psiholo-gya-paly-aa.html>
6. Емоційно-вольові психічні процеси [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://netship.narod.ru/Psycho/Pm4.htm>
7. Емоції: академічні дослідження [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://psychologis.com.ua/index-4743.htm>
8. *Репозитарій НАУ*: Сучасні психологічні підходи до вивчення емоційного інтелекту (2020)<https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42086>